

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
В.о. ректора ДБТУ

А.І. Кудряшов

«03» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобуття ступеня освіти магістр
на основі НРК7

Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольства»
Спеціальність	204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Освітня програма	«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

ЗМІСТ

Загальні положення	3
Вимоги до рівня підготовки вступників	4
Зміст фахового вступного випробування у розрізі дисциплін	5
Критерії оцінювання фахового вступного випробування	7
Порядок проведення фахового вступного випробування	9
Рекомендована література	10
ДОДАТКИ	12
ДОДАТОК А. Зразок «Листок усної відповіді»	13
ДОДАТОК Б. Зразок «Екзаменаційний білет»	15

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ на основі (основа вступу) - раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень або освітній ступінь та відповідний рівень Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК), на основі якого здійснюється вступ для здобуття ступеня вищої освіти, освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) - 7 рівень НРК (далі - НРК7)).

Фаховий іспит - форма вступного випробування для вступу на основі НРК7, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

На навчання за програмою підготовки магістра за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» (освітня програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва») можуть вступати особи, які отримали диплом бакалавра (НРК6), магістра (спеціаліста) (НРК 7) з відповідної або іншої спеціальності та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника для здобуття вищої освіти.

Для проведення конкурсних фахових вступних випробувань на навчання на базі раніше здобутого ОС «Бакалавр», «Магістр» (ОКР «Спеціаліст») наказом ректора ДБТУ створюються фахові атестаційні комісії, діяльність яких регламентується Положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 4 листопада 2015 року за № 1351/27796.

Фахові вступні випробування проводяться фаховими атестаційними комісіями за програмами, затвердженими ректором ДБТУ.

Програма фахових вступних випробувань складена для вступників, які вступають на навчання до Державного біотехнологічного університету за освітньо-професійною програмою магістр за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та передбачає оцінку базових знань осіб, що мають здобутий освітній ступінь (ОС) бакалавра, магістра, ОКР спеціаліста, за темами фахових дисциплін, які дають можливість оцінити загальний рівень підготовки вступників до навчання за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань вступників під час вступу на навчання за ступенем магістр за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Мета вступного фахового випробування полягає в комплексній перевірці знань студентів, отриманих ними в результаті вивчення дисциплін,

передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів та оцінці відповідності цих знань вимогам до навчання за ступенем «Магістр» на спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та допуску до участі у конкурсному відборі.

Умови проведення вступних випробувань. Фахові вступні випробування проводяться в усній формі, у вигляді іспиту очно або дистанційно. Іспит в усній формі проводиться не менше, ніж двома членами комісії з кожним вступником, яких призначає голова предметної комісії згідно з розкладом у день іспиту. Під час іспиту члени комісії відмічають правильність відповідей в аркуші усної відповіді, який по закінченні іспиту підписується вступником та членами відповідної комісії. Складання іспиту у дистанційній формі відбувається із застосуванням платформ Zoom (Google Meet). Інформація про результати іспиту оголошується вступникові в день його проведення.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники профільних кафедр.

1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До здачі вступних випробувань допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за ОС «Бакалавр», «Магістр», ОКР «Спеціаліст» і отримали диплом за відповідною спеціальністю.

Вступник повинен знати:

- біологію та господарсько-корисні ознаки різних видів тварин (кози, вівці, коні та ін.) за технологій виробництва сільськогосподарської продукції;
- відтворення та розведення сільськогосподарських тварин для ефективного ведення господарської діяльності підприємства;
- раціональні технології заготівлі, виробництва та зберігання кормів, здійснювати нормовану годівлю тварин.
- використання систем та способів утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень;
- впровадження і використання на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва;
- оброблення та узагальнення інформації з застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- забезпечення дотримання параметрів та контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва;

- ефективність управління технологічними процесами виробництва та переробки продукції тваринництва;
- застосування міжнародних та національних стандартів при виробництві та переробки продукції тваринництва;
- вплив технологій на дотримання вимог щодо збереження навколишнього середовища.

Вступник повинен вміти:

- використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу;
- використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузі тваринництва;
- використовувати знання з основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів для формування кормової бази підприємства;
- складання раціонів для різних видів і статеві-вікових груп тварин та організації їх нормованої годівлі з урахуванням наявних фінансових та ресурсних обмежень;
- застосовувати доцільні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень;
- застосовувати базові знання економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва;
- здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції тваринництва, птахівництва;
- застосовувати знання морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для реалізації ефективних технологій виробництва і переробки їх продукції;
- застосовувати знання організації та управління технологічним процесом переробки продукції тваринництва для ефективного ведення господарської діяльності підприємства;
- застосовувати проєктні рішення технологій виробництва та переробки продукції тваринництва.

2. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ У РОЗРІЗІ ДИСЦИПЛІН

Програма фахового вступного випробування для зарахування на навчання за ступенем «Магістр» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» містить основні питання за наступними темами:

Дисципліна «Годівля сільськогосподарських тварин»

Теоретичні і практичні методи забезпечення біологічно повноцінної годівлі жуйних, свиней, овець, коней; контроль повноцінності кормів, раціонів, кормових добавок, комбікормів, кормо сумішей; профілактика порушень обміну речовин і захворювань тварин, зниження їх продуктивності, імунітету, якості продукції і продуктивного довголіття; енергозберігаючі технології виробництва кормів з пріоритетних кормових культур. Пріоритетне значення біологічно повноцінної нормованої годівлі високопродуктивних тварин.

Дисципліна «Розведення с.-г. тварин»

Основні положення направленою вирощування молодняку тварин, закономірності індивідуального росту та розвитку тварин, методологічні аспекти визначення типу конституції, екстер'єрної та лінійної оцінки, інтер'єру тварин з наступним їх використанням в практиці тваринництва; методи оцінки тварин за продуктивністю, принципи добору і підбору, методи розведення с.-г. тварин.

Дисципліна «Конярство»

Основні поняття розведення, годівлі, селекції, спортивної підготовки і технології виробництва продукції конярства. Ці поняття охоплюють походження коней та їх робочі якості, основні породи коней, селекційні методи і прийоми роботи з породами, технологія виробництва кумису, м'яса, виворотки жеребих кобил з розкриттям вітчизняного та зарубіжного досвіду.

Дисципліна «Технологія виробництва яловичини»

Значення м'ясного скотарства при виробництві якісної яловичини, біологія м'ясної худоби, м'ясні породи худоби; фактори, що впливають на м'ясну продуктивність; племінна справа у м'ясному скотарстві, оцінка технології виробництва яловичини в умовах молочного скотарства, технологія м'ясного скотарства

Дисципліна «Технологія виробництва молока»

Значення скотарства при виробництві молока, біологія худоби молочних та комбінованих порід; породи; фактори, що впливають на молочну продуктивність; племінна справа у скотарстві, оцінка технології виробництва молока.

Дисципліна «Технологія виробництва продукції вівчарства»

Вівці, як вид с.-г. тварин, вирощування овець, племінна робота у вівчарстві, виробництво усіх видів продукції вівчарства (вовни, смушків, овчин, м'яса, молока)

Дисципліна «Технологія виробництва продукції свинарства»

Біологічні особливості свиней, екстер'єр та конституція, породи свиней, організація племінної роботи у свинарстві (відтворення, добір, відбір, вирощування племінного та ремонтного молодняку), технології свинарства, моделювання технологічних процесів у виробництві.

Дисципліна «Технологія виробництва продукції птахівництва»

Біологічні особливості різних видів с.-г. птиці, систем та методів утримання, вирощування, уміння планувати виробництво продукції птахівництва у господарствах різного типу з найменшими витратами, використовувати передовий досвід вітчизняної та зарубіжної науки і практики

Дисципліна «Технологія переробки продукції тваринництва»

Основні поняття переробки продукції скотарства, птахівництва, вівчарства, бджільництва, свинарства. Вивчення процесу від отримання первинної сировини до її кінцевої переробки (виготовлення ковбас, сирів, кисломолочних продуктів).

Дисципліна «Технологія продуктів забою»

Передзабійна підготовка тварин до забою; системи здавання-приймання худоби на м'ясопереробні підприємства; методи визначення вгодованості і вимоги ДОСТу на худобу, птицю, кролів; оформлення супровідних документів для доставки тварин на підприємства м'ясопереробної промисловості; первинна переробка тварин та птахів на м'ясо, консервування м'яса; визначення свіжості м'яса; клеймування всіх видів тварин і птиці; сортовий розруб туш.

Дисципліна «Стандартизація продукції тваринництва»

Система стандартизації, методичні основи стандартизації, види стандартів і їх характеристика, визначення та засвоювання функцій, цілей і задач стандартизації, економічну ефективність, ефективність стандартів управління якістю с.-г. продукції та управління навколишнім середовищем.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати фахових вступних випробувань оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Кожний вступник отримує екзаменаційний білет фахового вступного випробування, який містить 24 тестових завдання. Кожна правильна вказана

відповідь оцінюється в 1 бал. Якщо відповідь є не вірною або зовсім відсутня, то вона оцінюється в 0 (нуль) балів.

Оцінки, вистановлені за кожне завдання фахового вступного випробування, сумуються. Максимальна сума балів за всі завдання фахового випробування – 24.

Бали, отримані за виконання завдання фахового вступного випробування, переводяться у шкалу від 100 до 200 балів за таблицею 1.

Таблиця 1 – Таблиця переведення балів фахового випробування в оцінку за 200 балів шкалою

Максимальна кількість балів	Сумарна кількість балів	Оцінка за 200 бальною шкалою
24	24	200
	23	195
	22	190
	21	185
	20	180
	19	175
	18	170
	17	165
	16	160
	15	155
	14	150
	13	145
	12	140
	11	135
	10	130
	9	125
	8	120

	6-7	100-119
	1-5	0-99

У разі отримання оцінки від 0 до 99 іспит вважається таким, який не складено і вступник до участі у конкурсному випробуванні не допускається.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі усного іспиту очно або дистанційно. Для проведення вступного іспиту формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного іспиту ухвалюється рішенням приймальної комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного іспиту головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахових вступних випробувань». Програма фахових вступних випробувань оприлюднюється на вебсайті Університету.

Іспит проводиться у строки, передбачені Правилами прийому до ДБТУ.

На іспит вступник з'являється з паспортом громадянина України у вигляді книжечки, ID-картка, при пред'явленні якого він отримує екзаменаційний лист, завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання з тем, вказаних у програмі фахових вступних випробувань. Вступник відповідає на них з попередньою підготовкою 2 години в цілому. Користуватися при підготовці друкованими або електронними інформаційними засобами забороняється.

При підготовці відповіді використовуються листи відповіді, які зберігаються після випробування в особовій справі вступника.

Результати випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів за правилами, вказаними в розділі «Критерії оцінювання фахового вступного випробування». Рівень знань вступника за результатами іспиту заноситься також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами голови та членів комісії. Відомість оформляється і передається до приймальної комісії в день складання фахового вступного випробування.

Розробив кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технологій тваринництва і птахівництва **Криворучко Ю.І.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. *Ібатуллін І.І., Мельничук Д.О., Богданов Г.О. та ін.* Годівля сільськогосподарських тварин. Підручник. Вінниця: Нова книга, 2007. 616 с.
2. *Ібатуллін І.І., Панасенко Ю.О., Кононенко В.К.* Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин. К.:Вища освіта, 2003. 432 с.
3. *Носальський М.Г.* Технологія кормів з основами кормо виробництва. ХДЗВА, 2008. 86 с.
4. *Борисенко Е.Я., Баранов К.В., Лисисцин А.П.* Практикум по разведению с.х. животных. М.: Колос, 1984. 256 с.
5. *Кравченко Н.А.* Разведение с.х. животных . М.: Колос, 1973. 486 с.
6. *Мельник Ю.Ф., Найдено К.А. Журавель М.П. та ін.* Практикум з розведення с.-г. тварин. К.: Видавничий дім «Слово», 2007. 240 с.
7. *Сухарльов В.О., Дерев'яно О.П.* Вівчарство. Навчальний посібник. Харків. : Еспада, 2003. 256 с.
8. *Сухарльов В.О., Дерев'яно О.П.* Практикум з вівчарства і технології виробництва вовни і баранини. Навчальний посібник. Харків.: Еспада, 2003. 144 с.
9. *Гопка Б.М., Хоменко М.П.* Конярство. Підручник. К.: Вища освіта, 2004. 320 с.
10. *Красников А.С.* Практикум по коневодству. М.:Колос, 1977. 160 с.
11. *Рубан Ю.Д., Рубан С.Ю.* Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини. Підручник. Харків.: Еспада, 2015. 576 с.
12. *Костенко В.І.* Практикум із скотарства і технології виробництва молока та яловичини. Навчальний посібник. К.: Урожай, 1998. 366 с.
13. *Угнівенко А. М.* Спеціалізоване м'ясне скотарство / Угнівенко А. М., Костенко В. І., Чернявський Ю. І. К.: Вища освіта, 2006. 303 с.
14. *Угнівенко А.М., Петренко С.М., Носевич Д.К., Токар Ю.І.* Наукові основи розвитку м'ясного скотарства в Україні / Монографія.- К.: Компрінт. , 2016. 330 с.
15. *Довідник технолога по виробництву яловичини.* К., Урожай, 1982. – 182 с.
16. *М'ясне скотарство / Тимченко О. Г., Зубець М. В., Козир В. С. та ін.* К.: Урожай, 1991. 189 с.
17. *Герасімов В.І. та ін.* Свинарство і технологія виробництва свинини. Х.: Еспада, 2003. 448 с.
18. *Нагаєвич В.М. і ін.* Розведення свиней. Х.:Еспада, 2005. 296 с.
19. *Рибалко В.П.* Інтенсивна технологія виробництва свинини. К.:Урожай, 1991. 176 с.
20. *Рубан Б.В.* Птицы и птицеводство. Харьков.: Эспада, 2002. 512 с.
21. *Божко П.Е.* Технология производства яиц и мяса птицы на промышленной основе. М.:Колос, 1984. 336 с.
22. *Сирохман І.В.* Товарознавство м'яса і м'ясних товарів. Підручник. К.:Центр навч. л-ри, 2009. 378 с.

23. *Машкін М.І.* Технологія виробництва молока і молочних продуктів. Навчальне видання. К.: Вища школа, 2006. 351 с.
24. *Антипова Л.В.* Биотехнологические аспекты раціонального использования вторичного сирья м'ясний промисленности. М.:Мясопром, 1991. 37 с.
25. *Таранов Г.Ф.* Промышленная технология получения и переработки продуктов птицеводства. М.:Агропромиздат, 1987. 319 с.
26. *Власенко В.В.* Технологія продуктів забою тварин. Вінниця: «Едевелъвейс і К», 2009. 447 с.
27. *Пабат В.О.* Технологія продуктів забою тварин. К.:ТОВ «Оріон», 2000. 361 с.
28. *Маньковський А.Я.* Технологія продуктів забою тварин. К.: «Агроосвіта», 2014. 336 с.
29. *Швандар В.А., Панов В.П., Купряков Е.М. и др..* Стандартизация и управления качеством продукции. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 200. 478 с.
30. *Шаповал М.І.* Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації. К.:Європ. Ун-т фінансів, ін..систем, менеджменту і бізнесу, 2000. 174 с.

ДОДАТКИ

**Зразок «Листок усної відповіді»
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

_____ (штамп вищого навчального закладу/ його підрозділу)

А р к у ш

усної відповіді (співбесіди) на вступному випробуванні з _____

_____ (назва навчального предмету)

Вступник _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Ступінь вищої освіти _____

_____ (бакалавр, магістр)

Інститут, факультет _____

_____ (найменування)

Спеціальність _____

_____ (шифр і назва спеціальності)

Освітня програма (за необхідності) _____

_____ (назва освітньої програми)

Час податку відповіді _____

Час закінчення відповіді _____

Номер аркуша результатів вступних випробувань _____

Номер екзаменаційного білету _____

Дата випробування « _____ » _____ 20__ року

Зміст відповіді:

Екзаменаційний білет № _____

№ запитання	Відповідь вступника	Результат перевірки екзаменатора
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
Сумарна кількість балів		
Оцінка за 200 бальною шкалою		

Підпис вступника

Екзаменатори:

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

Зразок «Екзаменаційний білет»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № ____
фахового вступного іспиту**1. Структура раціонів для тварин це, %:**

1. Співвідношення груп кормів по масі;
2. **Співвідношення груп кормів по поживності;**
3. Поживність окремих груп кормів.

2. Визначення племінної цінності тварин шляхом оцінки їх за комплексом ознак і призначення їх для подальшого використання, називається:

1. Бонітування	3. Оцінка за типом
2. Виранжування	4. Племінний добір

3. Зміна всіх зубів у коней закінчується у віці:

1. 15-18 міс;
2. 2 роки;
3. 3 роки;
4. 4,5 роки;
5. **5,5 років.**

4. У спеціалізованому м'ясному скотарстві телят від корів відлучають у такому віці:

1. 1-2 дні 2. 5-7 днів 3. 2-3 міс 4. **6-8 міс** 5. 8-10 міс

5. Найбільш дешевою з найменшими витратами праці на 1 ц продукції і екологічно чистою технологією утримання молочної худоби в умовах України є:

1. Прив'язне утримання
2. Безприв'язне боксове
3. Безприв'язне комбібоксове
4. **Безприв'язне на глибокій довго незмінюваній підстилці**